

PETER MAY

Zatímco lidé čelí zničující síle přírody, na ostrově
Lewis odbíjí hodina konečného zúčtování.

ŠACHOVÉ FIGURKY

KRIMIROMÁNHOST

Peter May
Šachové figurky

PETER MAY ŠACHOVÉ FIGURKY

Brno 2014

Peter May

LEWIS series Volume III — THE CHESSMEN

First published under the title “Le Braconnier du lac perdu”

Copyright © Éditions du Rouergue, 2012

This book is published by arrangement with

Literary Agency “Agence de l’Est”, Paris

Translation © Linda Kaprová, 2014

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2014 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-380-8 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-381-5 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-382-2 (Formát MobiPocket)

VÝSLOVNOST

Níže je uvedena orientační výslovnost gaelských místních názvů, jmen postav a některých gaelských výrazů, které se v knize objevují.

MÍSTNÍ NÁZVY

Abhainn	Bhàcasaigh	Crobost
Bhreanais	<i>vachk saj</i>	<i>krobost</i>
<i>aviň vreniš</i>	Brinneabhal	Cros
Abhainn Dearg	<i>briň val</i>	<i>kros</i>
<i>aviň čarak</i>	Cabarfeidh	Dail
An Caolas	(hotel)	<i>dál</i>
<i>an kúl s</i>	<i>kabarfej</i>	Glen Bhaltos
An Lanntair	Calanais	<i>glen valtos</i>
<i>an launt r</i>	<i>kalaniš</i>	Loch Langabhat
Baile na Cille	Carnaichean	<i>loch langavat</i>
<i>bala na kil</i>	Tealasdale	Loch nan
Barabhas	<i>karnich n</i>	Learga
<i>barávas</i>	<i>čelasdal</i>	<i>loch nan leréka</i>
Beàrnaraigh	Cracabhal	Loch Rangabhat
<i>bjárnarej</i>	<i>krachkaval</i>	<i>loch rangavat</i>

Loch Raonasgail <i>loch rúnaskil</i>	Pabaigh Mòr <i>papaj mór</i>	Suaineabhal <i>sueniv l</i>
Loch Ròg Beag <i>loch rok bek</i>	Sanndabhaig <i>saundavig</i>	Tamnabhaigh <i>tamnavaj</i>
Loch Sanndabhan <i>loch saundavan</i>	Sgiogarstaigh <i>skigrstai</i>	Tarain <i>tarin</i>
Mangurstadh <i>mangurštach</i>	Siadar <i>ši t r</i>	Tathabhal <i>tahaval</i>
Mealaisbhal <i>mijališval</i>	Siaram Beag <i>ši r m bek</i>	Tolastadh <i>tolostach</i>
Miabhaig <i>mievik</i>	Siaram Mòr <i>ši r m mór</i>	Tràigh Mhòr <i>traì vór</i>
Morsgail <i>móršk l</i>	Solas (pláž) <i>solas</i>	Tràigh Ùige <i>traì uik</i>

JMÉNA POSTAV

Anna Bheag <i>anna v k</i>	Eachan <i>echan</i>	Mairead <i>mair d</i>
Anndra <i>aundra</i>	Eilidh <i>eili</i>	Marsaili <i>marš li</i>
Artair <i>aršt r</i>	Fionnlagh <i>fjúlak</i>	Padraig <i>pádrig</i>
Cairistiona <i>kariščiona</i>	Kenny Dubh <i>keny du</i>	Ruairidh <i>ruari</i>
Ceit <i>keicht</i>	Kenny Mòr <i>keny mór</i>	Seonag <i>šonag</i>
Coinneach <i>koň ch</i>	Mac an t-Strònaich	Uilleam <i>uliam</i>
Donald Ruadh <i>donald ruach</i>	<i>machk an</i> <i>trónich</i>	

OBECNÉ POJMY

cailleach

kaj ch

cùram

kúr m

geodha

gjóa

Iolaire

aj l r

machair

macher

Niseach

nyšech

Sòlas

sólas

S láskou památce malé Jennifer

Jsme figurky a nebesa hráč jsou
a hrají vážně, nežertují s hrou:
na šachovnici námi sem tam hnou
a po jednom v skříň smrti uvrhnou.

Ze „Čtyřverší Omara Chajjáma“

PROLOG

Sedí u psacího stolu, popelavý hrůzou i tíhou toho rozhodujícího kroku. Jakmile ho jednou udělá, už ho nelze vrátit. Jako smrt nebo čas.

Tužka se mu při psaní chvěje v ruce.

Uvažuji o tom už dlouho. Víím, že to mnozí nepochopí, obzvláště ti, kteří mě mají rádi a které mám rád i já. Můžu jen říct, že nikdo neví, jakým peklem jsem si prošel. A po těch posledních týdnech už to prostě nedokážu dál snášet. Je čas odejít. Moc mě to mrzí.

Podepíše se. Svým obvyklým rozmáchlým klikyhákem. Nečitelným. Složí lístek, jako by snad slova dokázal odehnat tím, že je schová. Jako zlý sen. Jako krok do temnoty, ke kterému se chystá.

Vstane a naposledy se rozhlédne po svém pokoji. Započybujee, jestli má odvahu dovést to až do konce. Má po sobě zanechat ten vzkaz, nebo ne? Záleží na tom vůbec? Shlédne na lístek, který opřel o monitor v naději, že si ho tam snadno všimnou. Rozevřel se. Při pohledu na ubíhající písmena, která se učil psát před mnoha a mnoha lety, když měl ještě celý život před sebou, mu srdce zaplní lítost. Hořkosladká

vzpomínka na nevinnost a mládí. Školní pach křídového prachu a teplého mléka.

Jak zbytečné to všechno bylo!

PRVNÍ KAPITOLA

Když Fin otevřel oči, naplňovalo prastaré kamenné obydlí, které jim poskytlo útočiště před bouří, podivné narůžovělé světlo. Z téměř vyhaslého ohně se v nehybném vzduchu lenivě vinul kouř a Piskoř byl pryč.

Fin se nadzvedl na loktech a spatřil, že kámen, který zakrýval vchod, někdo odvalil. Za ním uviděl červánkový ranní opar vznášející se nad vrcholky. Bouře se přehnala. Vypršela se a zanechala za sebou zvláštní klid.

Fin se celý rozlámáný vyprostil z příkrývek a po čtyřech dolezl kolem ohně k místu, kde na kamenech leželo rozložené jeho oblečení. Stále se v něm držela vlhkost, ale stihlo uschnout natolik, aby si je už mohl obléknout. Lehl si na záda a nasoukal se do kalhot. Pak se posadil, zapnul si košili a přes hlavu přetáhl svetr. Navlékl si ponožky, obul pohorky, a aniž by se zdržoval s tkaničkami, vylezl ven na horský svah.

Pohled, který se mu naskytl, byl téměř nadpřirozený. Všude kolem se tyčily strmé hory jihozápadního ostrova Lewis, jejichž vrcholky se ztrácely v nízkých mracích. Údolí pod ním se zdálo širší než v noci v zásvitech blesků. Z mlhy, která se sem valila z východu, kde slunce, dosud ukryté, šířilo nepřirozeně červenou záři, vyrůstaly obří úlomky skal rozseté po jeho dnu. Připadal si jako na úsvitu věků.

Za hrstkou rozpadlých přístřešků, kterým se říkalo úly, spatřil na římse nad údolím Piskořovu siluetu rýsující se proti světlu. Fin se na roztřesených nohou vydal za ním.

Piskoř se neotočil. Nedal nijak najevo, že Finovu přítomnost bere na vědomí. Jen tam stál jako socha, zkamenělý v časoprostoru. Pohled na jeho tvář Fina vyděsil. Byla smrtelně bledá. Piskořův plnovous na tom pozadí působil jako černá a stříbrná barva rozetřená po bílém plátnu. Jeho temný, neproniknutelný pohled se ztrácel ve stínu.

„Co se děje, Piskoři?“

Ale Piskoř neodpověděl. Fin se tedy podíval stejným směrem. To, co v údolí uviděl, v něm nejprve vzbudilo zmatek. Chápal, co vidí, a přesto to nedávalo smysl. Ohlédl se směrem k hromadě balvanů za kamennými úly a suťovitému svahu táhnoucím se až pod vrchol hory, odkud v noci viděl, jak se dole na hladině jezera odráží záře blesků.

Pak se otočil zpět k údolí. Ale jezero nikde. Jen obrovská prázdná jáma. V místech, kde se po celé eony jezero zakusovalo do rašeliny a skály, byly zřetelné jeho původní obrysy. Podle prohlubně v zemi mohlo být tak míli dlouhé, půl míle široké a patnáct až dvacet metrů hluboké. Dno pokrývala hustá směs rašeliny a bahna posetá balvany různých velikostí. Na východním konci, tam, kde údolí mizelo v ranním oparu, se v rašelině táhl široký hnědý kanál jako stopa po nějakém gigantickém slimákovi.

Fin pohlédl na Piskoře. „Co se stalo s jezerem?“

Ale Piskoř jen pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. „Zmizelo.“

„Jak může jezero jen tak zmizet?“

Piskoř dlouho zíral na prázdnou prohlubeň jako v transu, až nakonec odpověděl, jako by Fin svou otázku právě vyřkl. „Kdysi dávno se už něco podobného stalo. Ještě dřív, než jsme se my dva narodili. Někdy v padesátejch letech. U Morsgailu.“

„Nechápu. Co se stalo?“ Fin byl celý zmatený.

„Totéž. Každý ráno chodíval mezi Morsgaillem a Kinloch-resortem pošták. Stezka vedla kolem jezera. Loch nan Learga se jmenovalo. Prdel světa. A jednoho rána si to takhle šine po stezce jako obvykle, a jezero nikde. Jenom obrovská díra po něm zbyla. Taky jsem tamtudy párkrát šel. Tehdy to vyvolalo poprask. Přijeli novináři a televize až z Londýna. Ty tehdejší spekulace... Dneska nám to připadá k smíchu, ale byly toho plný noviny i éter. Nejoblíbenější verze byla, že se jezero vypařilo po dopadu meteoritu.“

„A co se stalo doopravdy?“

Piskoř pokrčil rameny a zase je nechal klesnout. „Podle nejpravděpodobnější teorie došlo k sesuvu rašeliny.“

„Což znamená co?“

Piskoř s očima stále upřenýma na slizovité dno zmizelého jezera trochu našpulil rty a řekl: „No... může k němu dojít, když dlouho neprší. To se ti tady zrovna často nestane.“ Skoro se usmál. „Rašelina na povrchu vyschne a popuká. A jak ví každě, kdo někdy kopal rašelinu, suchá rašelina přestane propouštět vodu.“ Kývl k místu, kde se stopa po obřím slimákovi ztrácela v mlhách. „Tam dole leží další jezero. Níž v údolí. Vsadil bych boty, že se tohle jezero přelilo právě tam.“

„Jak?“

„Většina těchhle jezer leží na rašelině, pod kterou je lewiská rula. Často je ale odděluje vrstva něčeho míň stabilního, třeba amfibolitu. Když po suchu přijde liják, jako včera, pronikne dešťová voda puklinama v rašelině a vytvoří na skalním podloží vrstvu bláta. Je možný, že v tomhle případě rašelina mezi těma dvěma jezerama po tom blátě prostě ujela, amfibolit pod tíhou vody horního jezera povolil a všecko to steklo dolů do údolí.“

Slunce stihlo vystoupat o něco výš, vzduch se rozvlnil a mlha se nepatrně zdvihla. Dost na to, aby paprskům odhalila cosi červenobílého v místech, kde jezero bývalo nejhlubší.

„Co to, sakra, je?“ podivil se Fin, a když Piskoř nezareagoval, dodal: „Nemáš triedr?“

„V batohu,“ sotva slyšitelně vydechl Piskoř.

Fin pospíchal zpátky k přístřešku, zalezl dovnitř a našel dalekohled. Vrátil se na okraj srázu k Piskořovi, který se mezi tím ani nepohnul. Jen dál netečně zíral na prohlubeň, v níž kdysi leželo jezero. Fin si přiložil dalekohled k očím a ostřil, dokud se červenobílý objekt nedostal do ohniska. „Panebože...“ slyšel sám sebe mimovolně zašeptat.

Hleděl na nevelké jednomotorové letadlo, trochu našikmo zaklesnuté mezi balvany. Vypadalo poměrně zachovale. Okna pilotní kabiny byla zastřená bahnem a slizem, ale červenobílý nátěr trupu bylo jasně vidět. Stejně jako černá písmena jeho imatrikulace.

G-RUAI.

Finovi se zježil každyčkový vlas na zátylku. RUAI. Zkratka pro Ruairidh, gaelskou podobu jména Roderick. Registrační značka, která před sedmnácti lety týdny a týdny plnila stránky všech novin poté, co se ztratil letoun s Roddym Mackenziem.

Mlha zbarvená úsvitem se zvedala z hor jako dým. Vládl naprostý klid. Ticho nenarušoval žádný zvuk. Ani ptáček se neozval. Fin svěsil ruku s dalekohledem. „Víš, komu patřilo?“

Piskoř přikývl.

„Co, k čertu, dělá tady? Vždyť tvrdili, že předložil letový plán pro cestu na ostrov Mull a že zmizel někde nad mořem.“

Piskoř pokrčil rameny, ale neřekl na to nic.

„Jdu dolů a podívám se na to,“ prohlásil Fin.

Piskoř ho chytil za paži. V očích měl podivný výraz. Kdyby ho Fin neznal, řekl by, že je to strach. „To bychom neměli.“

„Proč?“

„Protože nám do toho nic není, Fine.“ Vzdychl. Dlouze, ponuře, rezignovaně. „Asi to budeme muset ohlásit, ale neměli bychom se do toho zaplést.“

Fin se na něj dlouze a pevně zadíval, ale pak se rozhodl, že se nebude ptát. Vymanil se Piskořovu sevření a zopakoval: „Jdu dolů a podívám se. Můžeš jít se mnou, nebo si tu zůstaň.“ Vrazil Piskořovi do ruky dalekohled a vydal se z kopce k prázdné prohlubni.

Sestup byl strmý a obtížný. Rozpukanou skálu a ztvrdlou rašelinu po dešti pokrývala kluzká slehlá tráva. Fin se škrábal přes balvany, které dříve lemovaly břeh jezera, snažil se udržet rovnováhu, přestože nohy pod ním podjížděly, a pomáhal si rukama, aby neupadl. Brodil se bahnem a slizem, které mu občas sahaly až po kolena, našlapoval z kamene na kámen, dál a dál přes rozlehlou prohlubeň, dolů do srdce bývalého jezera.

Už byl skoro u letadla, když se otočil a zjistil, že ho Piskoř o pár metrů za ním následuje. Zastavil se, těžce oddechoval. Skoro minutu jen hleděli jeden na druhého. Pak Finův pohled sklouzl za Piskoře přes vrstvy rašeliny a kamene připomínající podrobnou mapu až k místu, kde býval břeh. Kdyby tu jezero ještě bylo, stáli by touhle dobou patnáct metrů pod vodou. Otočil se a vydal se překonat těch pár metrů, které zbývaly k letadlu.

Spočívalo jen mírně nakloněné mezi skalkami a balvany na dně jezera, skoro jako by ho tam umístila pečlivá boží ruka. Fin vedle sebe zaslechl Piskořovo oddychování. „Víš, co je zvláštní?“ oslovil ho.

„Co?“ Z tónu Piskořova hlasu se nezdálo, že by se to toužil dozvědět.

„Není vůbec poškozené.“

„A co má být?“

„No... kdyby se letadlo do jezera zřítilo, bylo by úplně na šrot, nemyslíš?“

Piskoř neodpověděl.

„Vždyť se na něj podívej. Ani promáčkly plech. Okna netknou. Čelní sklo nemá jedinou prasklinu.“

Fin přešel posledních pár balvanů a vysoukal se na křídlo letadla. „Ani není vidět, že by moc prorezlo. Asi bude z větší části z hliníku.“ Neodvážil se na zrádně kluzkém povrchu křídla postavit, a tak se ke dveřím do kabiny doplazil po čtyřech. Okno zakrývala silná vrstva zeleného slizu a zastírala pohled dovnitř. Fin vzal za kliku a pokusil se dveře otevřít. Ani se nepohnuly.

„Vykašli se na to, Fine,“ zavolal na něj ze zdola Piskoř.

Ale Fin byl neoblomný. „Polez nahoru a pomoz mi.“

Piskoř se ani nepohnul.

„Vždyť je uvnitř Roddy, krucinál!“

„Já ho nechci vidět, Fine. Bylo by to jako zneuctít hrob.“

Fin jen zavrtěl hlavou a otočil se zpátky ke dveřím. Zapřel se nohama o trup letadla a vši silou zabral za kliku. Náhle s hlasitým zařinčením podobným zvuku trhajícího se kovu povolily a Fin upadl zády na křídlo. Vnitřní prostor pilotní kabiny zaplavilo denní světlo. Poprvé po sedmnácti letech. Fin se s námahou zvedl na kolena. Zachytil se rámu dveří, přitáhl se za něj a nahlédl dovnitř. Za sebou uslyšel, jak se Piskoř vyšvihl na křídlo, ale neotočil se. Pohled, který se mu naskytl, byl děsivý, a čich zasáhl pach jako z rozkládající se ryby.

Pod čelním sklem se klenula palubní deska se spoustou stupnic a měřičů. Sklíčka pokrývalo bláto a vnitřní číselníky zbarvila voda a řasy. Místo pro cestujícího či druhého pilota blíž ke dveřím bylo prázdné. Mezi sedadly byla ještě vidět červená, černá a modrá páka regulátoru plynu v neutrální poloze.

K sedadlu pilota dál ode dveří zůstávaly bezpečnostními pásy připoutány ostatky člověka. Čas, voda a bakterie pozřely téměř všechny měkké tkáně a kostru držely pohromadě jen vybělené zbytky šlach a tuhých vazů, které se v chladné vodě dosud nestihly rozložit. Jeho kožená bunda byla téměř dokonale zachovaná. Džíny, i když vybledlé, také. Stejně jako tenisky, přestože Fin viděl, že guma zpuchřela a boty se odchlíply od toho, co zbývalo z nohou.

Hrtan, uši a nos ztratily svou strukturu a odkryly tak lebku. Na zbytcích měkké tkáně viselo jen pár pramenů vlasů.

To všechno by stačilo, aby oba staří přátelé, kteří si pamatovali Roddyho s jeho světlými bohatými kudrnami — mladého, talentovaného, neustále v pohybu —, byli v šoku. Nejvíc je však znepokojil pohled na strašlivé zranění na pravé straně obličeje a v týlu lebky. Zdálo se, že polovina čelisti zcela chybí, a bylo vidět řadu zažloutlých, polámaných zubů. Lícni kost a horní část hlavy byly rozdrčené k nepoznání.

„Ježíšikriste,“ vydechl Piskoř jméno boží nadarmo.

Vstřebat scénu odhalenou za otevřenými dveřmi trvalo jen pár vteřin a Fin téměř okamžitě bezděčně couvl a hlavou vrazil Piskořovi do ramene. Prudce zabouchl dveře, opřel se o ně zády a svezl se po nich do sedu. Piskoř si přidržel a vyřeštěným očima zíral na Fina.

„Měl jsi pravdu,“ ozval se Fin. „Neměli jsme to otvírat.“ Pohlédl Piskořovi do tváře. Byla tak bleďá, že na ní vystoupily drobné jizvičky, kterých si Fin dosud nikdy nevšiml; nejspíš památka na neštovice v dětství. „Ale ne proto, že bychom tím zneuctili hrob, Piskoři.“

Piskoř se zamračil. „A proč teda?“

„Protože poškozujeme důkazy o zločinu.“

Piskoř na něj několik dlouhých okamžiků hleděl temnými očima zastřenými nepochopením. Pak se otočil, slezl z křídla

a zamířil ke břehu. Rozhodnými pohyby vylezl z kráteru a vydal se zpátky k úlům.

„Piskoři!“ zavolal za ním Fin, ale obr se nezastavil a už se neohlédl.

DRUHÁ KAPITOLA

Fin seděl v Gunnově kanceláři a hleděl na rozházené papíry, které jako sněhové závěje pokrývaly psací stůl detektiva seržanta. Venku na Church Street občas produnělo auto a i z téhle dálky slyšel racky kroužící nad trawlery v přístavu. Výhled z okna plnily neutěšené omítnuté domy se špičatými střechami, a tak Fin vstal, aby se mohl lépe rozhlédnout. Řeznictví Macleod & Macleod — nikdo z příbuzenstva. Na rohu charitativní obchod Blythswood Care s ručně psanou cedulkou ve výloze: „Nepřijímáme žádné přebytky z obchodů.“ Indická a thajská restaurace Bangla Spice a Thai Café. Lidé daleko od domova.

Pro ostatní šel život dál, jako by se nic nestalo. A přitom objev Roddyho ostatků v letadle na dně jezera převrátil všechny Finovy vzpomínky naruby a navždy změnil jeho pohled na minulost a na to, jak se všechno událo.

„Sesuv rašeliny vypadá jako celkem správná teorie. Váš přítel Piskoř se vyzná.“

Fin se otočil na Gunna, který právě vcházel do místnosti se štosem papírů v rukou. Jeho kulatý obličej, nad nímž se černé vlasy srůstaly do špičky, byl dokonale oholený a růžová pleť se leskla, potom co si na ni naněs adstringentní a silně parfémovanou vodu po holení. „Není moc věcí, které by Piskoř

nevěděl.“ A v duchu uvažoval, co ze svého vědění si teď Piskoř asi nechává pro sebe.

„U Morsgailu opravdu zmizelo jezero. A na začátku devadesátých let zjevně došlo k rozsáhlým sesuvům rašeliny na strmých severních svazích Barry a Vatersay. Takže to není žádný neznámý fenomén.“ Nechal své papíry dopadnout na stůl jako další příval sněhu a vzdychl. „S rodinou zesnulého jsem ale moc dobře nepochodil.“

Fin tak docela nevěděl proč, ale když ho slyšel o Roddym mluvit jako o „zesnulém“, téměř ho to zabořilo. A přitom byl mrtvý už sedmnáct let. Nejtalentovanější a nejúspěšnější hvězda keltského rocku své generace uhasla na vrcholu sil.

„Otec zemřel před pěti lety, matka loni, na geriatrici v Inverness. Sourozence nemá. Nějaké vzdálenější příbuzné ovšem asi mít musí, protože dům v Uigu někdo prodal. Asi by chvíli trvalo je dohledat.“ Gunn si rukou pročísl natužené vlasy a pak si ji mimoděk utřel do kalhot. „Touhle dobou už v Edinburghu nasedá na letadlo váš kamarád, profesor Wilson.“

„Angus?“

Gunn přikývl. Na své jediné setkání s jízlivým patologem nevzpomínal rád. „Chce si tělo prohlédnout *in situ* a my to necháme celé nafotit.“ Zamyšleně si mnul bradu. „Budou toho plné noviny, pane Macleode. Reportéři se začnou slétat jako supi. A šarže taky. Z Inverness. Nepřekvapilo by mě, kdyby přijeli ti nejvyšší. Náramně rádi se předvádějí před kamerou a dívají se na svoje vykrmené obličejce v televizi.“ Odmlčel se, pak se otočil a zavřel dveře. „Povězte mi, pane Macleode, proč si myslíte, že Roddyho někdo zavraždil?“

„To bych si raději nechal pro sebe, Georgi. Nechci vás ovlivňovat v interpretaci při ohledání místa nálezů. Měl byste si raději udělat vlastní úsudek.“

„Chápu.“ Gunn klesl na svou otočnou židli a obrátil se na ní k Finovi. „A vůbec, co jste, k čertu, s Piskořem Macaskillem tam nahoře v bouři vlastně pohledávali, pane Macleode?“

„To by bylo dlouhé vyprávění, Georgi.“

Gunn si založil ruce za hlavou a propletl prsty. „Inu... než dorazí patolog, máme spoustu času.“ Nechal svou větu viset ve vzduchu. Fin byl na tahu. Vtom si uvědomil, že uplynulo sotva pár dní od chvíle, kdy ho osud po tolika letech opět svedl dohromady s Piskořem. A přitom mu to už teď připadalo jako celá věčnost.

TŘETÍ KAPITOLA

I

Nastalo babí léto. Nepřetržité období tepla bez dešťů, které vydrželo až dlouho do září. Něco takového se tady, na severním výběžku Vnějších Hebrid, nestávalo často. Ostrov Lewis, nejseverozápadnější výspa Evropy, byl dohněda sežehlý měsíci letního žáru a týdny nezvyklého sucha. A krásné počasí trvalo i nadále.

Cesta z Ness po západním pobřeží na Uig zabrala Finovi téměř dvě hodiny. Už daleko na severu u Siadaru viděl, jak se na jihozápadě směrem k Harrisu zvedají hory, zachmuřený fialový hřeben rýsující se proti vybledle modrému nebi. Jediné místo na obzoru, kde se ještě držely mraky. Nijak hrozné, jen tam tak visely a ovíjely se kolem vrcholků hor. Krajíně, kde i vřes už ztratil všechnu barvu, propůjčovaly zlatavý nádech žluté kvítky mochny, která vyrůstala mezi kapradím. Drobné okvětní lístky se komíhaly v silícím větru od oceánu, jenž s sebou nesl vůni moře a závan vzdálené zimy.

První den jeho nového života. Fin přemítal o tom, jak velká změna se s ním za méně než osmnáct měsíců udála. Na jejich začátku byl ženatý, měl syna, svůj život v Edinburghu, místo vyšetřovatele u divize A kriminální policie. Z toho mu nezbylo nic. Vrátil se do lůna, na rodný ostrov. Nevěděl však vlastně proč. Snad aby našel toho, kým kdysi býval. S jistotou

věděl jen tolik, že ta změna je nevratná. Začala dnem, kdy na jedné z edinburských ulic připravil jeho synka o život řidič, který měl zastavit, a nezastavil.

Objel výběžek Loch Ròg Beag a zahrnul se svým zabláceným suzuki s pohonem na čtyři kola z úzké asfaltky na rozbitou šterkovou cestu, na níž chyběly rozšířené úseky, kde se auta mohla míjet. Projel kolem stádečka skotského náhorního skotu s dlouhými zahnutými rohy a chundelatou hnědou srstí a pokračoval proti proudu řeky až k malému jezírku. V úkrytu úzlabiny mezi kopci tu překvapivě rostly stromy a v jejich stínu se ukrývala lovecká chata Suaineabhal Lodge.

Bylo to už dávno, co Fin viděl Kennyho Johna Macleana naposledy. Velký Kenny odjel z ostrova současně s ostatními. Jeho život však nabral úplně jiný směr. Dnes žil ve staré pachtýřské chalupě na druhé straně cesty naproti lovecké chatě. Rozšířil ji a zmodernizoval. Ze stodoly s plechovou střechou se se štěkotem vyřítila smečka psů a hnala se k Finovi, který zrovna zastavil na parkovišti. Lovecká chata byla původně farmářskou usedlostí, a když sir John Wooldridge zakoupil hospodářství Red River, nechal budovu zezadu a zboku rozšířit a k průčelí přistavět prosklenou terasu s výhledem na jezero. Na rozdíl od Cracabhal Lodge u jezera Tamnabhaigh, kde se mohlo v lovecké a rybářské sezoně ubytovat více než dvacet lidí, nabízela chata Suaineabhal jen pár pokojů vyhrazených výlučně pro rybáře. Pyšnila se však veřejným barem, který se v tuhle roční dobu každý večer zaplnil rybáři, jejich průvodci i místními, kteří sem zašli na pivo nebo na skleničku.

Toho rána tu nebylo živé duše, až na Kennyho, který dlouhými kroky rázoval k bráně. Okřikl psy a ti se, zastrašení důtkou vůdce smečky, spokojili s tím, že Fina jen tiše zvědavě očíhávali. Vdechovali neznámé pachy a kolem nich dopadaly flíčky slunečního svitu jako déšť. Kennyho nohy vězely

v zelených loveckých holínkách a khaki kalhotách a přes zelený vojenský svetr s vyztuženými rameny a lokty měl navlečenou vestu se spoustou kapes. Než došel k Finovi, smekl placatou čepici, pod níž se objevilo bělající rezavé chmýří ostříhané nakrátko. Napřáhl mohutnou mozolnatou pracku a vřele stiskl Finovi pravici.

„Je to už setsakramentsky dávno, Fine.“ Ačkoli Kenny po většinu dne nejspíš mluvil anglicky, při rozhovoru s Finem bezděčně přešel do gaelštiny. Byla to řeč jejich dětství, která jim oběma přicházela na jazyk sama od sebe jako první.

„Rád tě vidím, Kenny,“ pozdravil ho Fin a myslel to upřímně.

Chvíli se jeden na druhého dívali a hodnotili změny, které zanechaly roky. Pěticentimetrová jizva podél Kennyho levé lícní kosti, památka na nějaký úraz v dětství, při němž málem přišel o oko, s léty vybledla. Kenny byl vždycky pořizek, mohutností Fina zdaleka předčil. Za tu dobu však zmohutněl takřikajíc do všech směrů. Vypadal také starší než Fin. Na druhou stranu, Kenny vždycky býval spíš starosvětský typ, uhnětený z venkovského těsta. Žádný intelektuál, ale dost bystrý na to, aby se dostal na zemědělskou školu v Inverness. Nakonec se vrátil na ostrov, kde se stal správcem hospodářství, na němž vyrůstal.

I když Fin nebyl zrovna malý, zachoval si svou chlapeckou postavu a světlé kudrny měl dosud husté. Zelené oči upíral na svého dávného kamaráda ze školy, v jehož temnějším pohledu si všiml jakési skryté ostražitosti.

„Slyšel jsem, že ses vrátil k Marsaili. Prý u ní bydlíš.“

Fin přikývl. „Alespoň dokud neopravím domek po rodičích.“

„A povídá se, že ten její kluk je tvůj, a ne Artairův.“

„Vážně?“

„Tak jsem to alespoň slyšel já.“

„Mně se zdá, že slyšíš vážně ledacos.“

Kenny se zazubil. „Já mám uši nastražený.“

Fin se také usmál. „Pozor na to, Kenny, aby ti do nich něco nevletělo. To bys pak třeba už tak dobře neslyšel.“

Kenny si odfrkl. „Tys vždycky chytračil, Macleode.“ Zaváhal a jeho úsměv pohasl, jako když slunce zajde za mraky. „Taky jsem slyšel, že jsi přišel o synka.“

Finovy oči potemněly a obklopil je lehký ruměnc. „Slyšel jsi dobře.“ Dlouhá pauza dávala jasně najevo, že to nemíni rozvádět.

Kenny si nasadil čepici zpátky na hlavu a narazil si ji hluboko do čela, čímž naznačil, že osobní část jejich rozmluvy právě skončila. Také tón jeho hlasu se změnil. „Budu tě muset seznámit s tvými povinnostmi. Jamie už s tebou nejspíš probral ty nejzásadnější body, ale jako většina majitelů pozemků toho o nich moc neví.“

Finovi smysl toho sdělení neunikl. Ačkoli byl Jamie jeho šéf, cítil se Kenny v převaze a teď byl Finovým nadřízeným on. Jejich krátký rozhovor rovného s rovným skončil.

„Kdyby bylo na mně, nevím, jestli bych si tě vybral za šéfa ostrahy, Fine. Neber si to osobně. Určitě jsi byl dobrej polda, ale to tě ještě nekvalifikuje k tomu, abys chytal pytláky. Na druhou stranu, nám dvěma do toho nic není.“

„Možná by ses na tu práci hodil líp ty,“ odpověděl Fin.

„Žádný ‚možná‘, Fine. Ale spravovat víc než padesát tisíc akrů určených pro lov lososa, pstruha mořského i obecného mi už tak zabere všechnen čas.“ Finovi připadalo, že Kenny zní jako leták s reklamou na místní revír. „A ten náš problém není zrovna z nejmenších.“

II

Kennyho Range Rover nadskakoval a rachotil podél řeky po cestě plné výmolů. Okolní krajina se zvedala stále strměji.

Holé, rozeklané svahy s trčícími skalkami zbrázděné úžlabinami se táhly k hornatým vrcholům ztraceným v mracích. Na nich se držely balvany — gigantické úlomky ruly staré čtyři miliardy let. Kenny se letmo otočil na Fina a všiml si pohledu, který upíral do kraje. „Nejstarší hornina na světě,“ vysvětloval. „Tyhle balvany tady po kopcích leží už od poslední doby ledové.“ Ukázal do stínu hory po jejích levici. „Vidíš ty potůčky, jak tečou skálou? Nejdřív tu byly jen pukliny. A když v nich voda zmrzla, led se roztáhnul, až se skála roztrhla, a tyhle obří kusy kamene se zřítily do údolí. Musela to bejt docela podivaná. Ale stejně jsem rád, že jsem u toho nebyl.“

Na větrem zčeřeně hladině nevelkého jezera před nimi se odrážela obloha modrá jako broušené sklo. Kenny zastavil u zeleně natřené boudy z vlnitého plechu, které říkal svačírna. Tady se mohli rybáři a jejich průvodci schovat před nepřízní počasí a sníst si sendvič. Cesta pro auta tady končila. Dál odtud vedla jedna pěšina k vodě a druhá se vinula vzhůru do svahu. Strmě stoupala mezi shluky skalek a brodila křišťálové potoky, kterými by se za normálních okolností touhle dobou valila voda. Z většiny z nich však po týdnech sucha zbývaly pouhé stružky.

Navzdory své zavalité postavě byl Kenny ve výborné formě. Rázoval rychlým tempem vzhůru po pěšině a Fin měl co dělat, aby mu stačil. Stezka se klikatila skalní rozsedlinou, objala prudký jižní skalnatý svah po jejích pravici a pak z ní Kenny odbočil přes téměř vyschlý potok. Vydal se vysokou trávou a vřesem vzhůru k vrcholku po levé straně a dorazil tam s náskokem dobrých několika minut.

Teprve když k němu Fin došel, uvědomil si, jak vysoko Range Roverem a následným pochodem vystoupali. Cítil, jak mu vítr nadouvá bundu, plní ústa a krade vzduch z plic. Stáli na okraji srázu, který skýtal pohled na dechberoucí panorama

sluncem zalité krajiny s vodními plochami. Pod nohama se jim v mihotavé dálce ztrácely odstíny hnědé, bleděmodré, zelené a fialové.

„Loch Suaineabhal,“ oznámil Kenny. Otočil se se zářivým úsměvem k Finovi. „Tady nahoře si připadáš jako bůh.“ Jeho pozornost upoutalo cosi vysoko nad jezerem. „Nebo orel.“ Fin se podíval týmž směrem. „Mezi námi a pozemky na severním Harrisu hnízdí dvaadvacet párů. Nejvyšší hustota výskytu orlů skalních v Evropě.“

Pozorovali, jak se pták nechává unášet termickým prouděním skoro ve stejné výšce s nimi. Letky na okrajích křídel s rozpětím více než dvou metrů měl roztažené, ocas rozevřený do vějíře jako prsty, které ovládají sebemenší pohyb vzduchu. Náhle se prudce spustil k zemi, podobný šípu vystřelenému z oblohy, na okamžik se ztratil v barevné mozaice krajiny pod nimi a pak se zase neočekávaně vynořil a ve smrtících spárech si odnášel jakési drobné zvíře, dávno zbavené života.

„Podívej se tamhle k okraji jezera. Uvidíš tam pár kamennejch domků s plechovou střechou. Jedna koliba a pár stodol. Tam bydlí dva naši hlídači. Autem by ses k nim nedostal. Jenom po svých nebo loďkou. A pěšky to je na den chůze. Bude potřeba, aby ses jim představil.“

„Co jsou zač?“

„Studenti. Přivydělávají si o prázdninách. Ale řeknu ti, že jsou to zatraceně tvrdě vydělaný peníze. Bez tekoucí vody, bez elektřiny. Já o tom vím svoje. Taky jsem si na zemědělce takhle vydělával.“ Pak se otočil k západu a ukázal ke čtyřem vrcholům, které ohraničovaly opačný konec údolí. Mealaisbhal se tyčil vysoko nad ostatními. Nejvyšší vrchol ostrova Lewis. „Na druhý straně u Loch Sanndabhan — na padesátce mapě bys ho našel — jsme v jedný starý boudě měli taky hlídače. Ale zabalili to. Dostali nakládačku, když přistihli pytláky, jak